

Връчване на документи
РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1393/2007 относно връчване в
държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи
по граждански или търговски дела

Серия казуси¹

Проф. д-р Щефан Хубер, магистър по право, Университет Тюбинген, Германия

Съдържание

A.	Въпроси	2
I.	Начален сценарий	2
II.	Казус I.....	2
III.	Казус II	2
IV.	Казус III	3
V.	Казус IV	3
B.	Методически съвети	4
I.	Обща идея и основни теми	4
II.	Работни групи и структура на семинара.....	4
III.	Допълнителни материали	5
IV.	Нови достижения	5
C.	Отговори.....	6
I.	Начален сценарий	6
II.	Казус I.....	7
III.	Казус II	11
IV.	Казус III	14
V.	Казус IV	15
D.	Приложение	17
	Връчване на документи – Серия от казуси	17
I.	Начален сценарий	17
II.	Казус I.....	17
III.	Казус II	18
IV.	Казус III	18
V.	Казус IV	19

Съфинансирано от Програма „Правосъдие 2014-2020” на Европейския съюз.

¹ Разработено в рамките на проект „По-добро прилагане на европейските трансгранични процедури: правно и езиково обучение за магистрати в Европа“, Номер на договора за безвъзмездна помощ: 806998

А. Въпроси

I. Начален сценарий

Немски съд трябва да връчи документ на три лица: А - който живее в Ирландия, Б - който е със седалище в Дания и В - който живее в Полша.

Въпрос: Съществува ли транснационален инструмент, който може да е полезен?

II. Казус I

Съд на държава членка 1 трябва да връчи документ на ответника, който живее в държава членка 2. В началото на производството документът за започване на производството е надлежно връчен на ответника и съдът е изискал от ответника да посочи адрес на свой представител в държава членка 1, който има право да получава съдебни книжа за ответника. Ответникът обаче не го е направил. Вследствие на това съдът би искал да приложи процесуалноправна норма от националното си законодателство, която позволява на съда да не извърши реално връчване на документи, ако ответникът, живеещ в чужбина, не е посочил адрес на представител в държавата на сезирания съд. Съгласно това правило се счита, че съдът е извършил връчване чрез прилагане на документа към делото.

Въпрос 1: Съдът може ли да приложи тази процесуалноправна норма от националното си законодателство и да осъществи връчването, като приложи документа към делото?

Въпрос 2: Как би могъл да постъпи съдът съгласно Регламента за връчване на документи?

III. Казус II

Г-н Кой е подал иск, с който се претендира договорна отговорност в съд на държава членка 1. Исковата молба следва да се връчи на ответника, който живее в държава членка 2. В държава членка 1 връчването на документи се осъществява от съда. Ищецът моли съда исквата молба, изготвена на езика на държава членка 1 без превод, да бъде изпратена на ответника чрез пощенска услуга, за да се ускори производството и да се спестят пари. Ищецът обяснява, че ответникът разбира езика на държава членка 1.

Въпрос 1: Как се защитават интересите на ответника?

Връчване на документи

Въпрос 2: Как трябва да процедира съдът, ако ответникът не е уведомен за правото си да откаже получаването на документа?

Въпрос 3: Ответникът, който е на 30 години, отказва да получи документа. Какви са юридическите последици, ако преговорите по целия договор са проведени на езика на държава членка 1 и ако ответникът е живял 10 години от живота си (от 8 до 18-годишна възраст) в тази държава членка?

Въпрос 4: Ответникът отказва да получи документа. Какви са юридическите последици, ако съдът счита, че няма доказателства, че ответникът разбира езика на държава членка 1? Исковата молба се състои от един основен документ и пакет от допълнителна договорна документация (приложения документи).

Въпрос 5: Ищецът е подал исковата молба само няколко дни преди изтичане на законовия срок. На 1 февруари ответникът получава исковата молба, но отказва да я приеме. На 3 март ответникът получава превод на исковата молба. Кога се счита, че е връчена исковата молба с оглед изчисляване на законовия срок?

IV. Казус III

Съд в държава членка 1 трябва да връчи документ на ответника, който живее в държава членка 2. Съдът решава да използва пощенски услуги. Съдът не получава приемателна разписка за изпратените документи. Пощенската служба обаче потвърждава, че писмото е връчено на г-н Защо на адреса на ответника. Г-н Защо е 34-годишния брат на ответника. Той прекарва почивката си в дома на ответника.

Въпроси: Връчването надлежно ли е извършено съгласно Регламента за връчване на документи? Допустимо ли е постановяване на неприсъствено съдебно решение съгласно Регламента за връчване на документи, ако ответникът изобщо не се яви в съда?

V. Казус IV

Съгласно законодателството на държава членка 1 ищците трябва да организират връчването на исковите си молби, като изискат извършване на връчването от съдебен изпълнител. Ответникът живее в държава членка 2, където се прилага същата процесуалноправна система.

Връчване на документи

Въпрос: Ищецът има ли право да се свърже директно със съдебен изпълнител в държава членка 2, за да организира връчването на исковата си молба?

В. Методически съвети

I. Обща идея и основни теми

Идеята на този пакет документи за обучение е да запознае магистратите на държавите членки с европейските правила за връчване на документи в чужбина. Основните теми са следните:

1. Приложно поле на Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (Регламент за връчване на документи).²
2. Обща структура на Регламентата за връчване на документи.
3. Връзка между Регламентата за връчване на документи и националните процесуални закони на държавите членки.
4. Гъвкав подход на Регламентата за връчване на документи, включващ различни методи за връчване на документи в чужбина; връзка между тези методи.
5. Защита на интересите на адресата.
7. Административни детайли: Как трябва да действа даден национален орган в конкретна ситуация? Кога даден национален орган трябва да изпрати искане до друга държава членка? Къде даден национален орган може да намери електронната версия на формулярите, необходими за изготвяне на искане или отговор на искане? Кой език следва да се използва? Къде даден национален орган или частен заявител може да намери институцията, до която трябва да се изпрати искане за връчване на документи?

II. Работни групи и структура на семинара

Сесията трябва да започне с уводно представяне на учителя относно основните характеристики на Регламентата за връчване на документи. То продължава около 60 минути и включва обсъждането на началния сценарий, както и казус I с всички участници в семинара. След обсъждането на двата въпроса в казус I учителят трябва да представи интегрираните интерактивни упражнения (виж страница 10).

² Официален вестник на Европейския съюз, 10.12.2007 г., L 324/79:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32007R1393>.

Връчване на документи

Решаването на тези упражнения с участието на цялата аудитория има предимството, че е необходимо само едно електронно устройство с достъп до интернет – ако организаторът на семинара е в състояние да предостави на участниците повече устройства, това, разбира се, е добре дошло. За решаване на упражненията и споделяне на опит трябва да бъдат отделени около 30 минути. След 90 минути се препоръчва кратка почивка. За решаването на останалите казуси (от II до IV), участниците в семинара трябва да бъдат разделени на по-малки работни групи от 6 – 8 човека, които ще имат 60 минути, за да преминат през всички въпроси и упражнения. Решенията и всички останали въпроси трябва да бъдат обсъдени най-накрая с участието на цялата аудитория (за около 45 минути).

Би било полезно за участниците, ако учителят направи ясно разграничение между гледната точка на органа, изпращащ искането, и получаващата държава.

III. Допълнителни материали

Би било полезно да се обобщят ключовите елементи на всяко решение в PowerPoint презентация и да се предоставят на участниците препоръки за допълнителни материали за четене на езика на провеждане на семинара.

Във всеки случай всички участници се нуждаят от достъп до Регламента за връчване на документи. Опитът показва, че участниците, които не са запознати с инструмента, са много по-бързи в разбирането на структурата и съдържанието му, ако той им бъде предоставен на хартиен носител.

IV. Нови достижения

През май 2018 г. Комисията представи предложение за реформа на Регламента за връчване на документи (Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (връчване на документи), COM (2018) 379).³ Това предложение е представено с цел да се направи по-ефективно връчването на документи в чужбина, преди всичко чрез използване на съвременни средства за комуникация. Освен това предложението има за цел да изясни връзката между Регламента за връчване на документи и вътрешното законодателство на държавите членки. Първото четене в Европейския парламент се проведе на 13 февруари 2019 г.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1553465200066&uri=CELEX:52018PC0379>.

С. Отговори - връчване на документи

I. Начален сценарий

В сферата на трансграничното връчване на документи европейският законодател приема първия Регламент за връчване на документи през 2000 г. (№ 1348/2000)⁴. През 2007 г. законодателят заменя този Регламент с Регламент за връчване на документи № 1393/2007, който се прилага от 13 ноември 2008 г. Член 1 от двата регламента ограничава обхвата на приложение при трансгранични случаи между държави членки на Европейския съюз с изключение на Дания. Съображение 18 от първия Регламент за връчване на документи и Съображение 29 от новия Регламент за връчване на документи съответно обясняват причините: „В съответствие с Членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Дания не взема участие в приемането на настоящия регламент и не е обвързана с него, нито с неговото прилагане [...]”.⁵

Тези текстове обаче са подвеждани. На основание на споразумение между Европейската общност и Кралство Дания за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела⁶ и поради допълнително уведомяване от страна на Дания⁷, Регламентът за връчване на документи се прилага между Дания и другите държави членки на ЕС.

Положението за Ирландия е посочено в Съображение 28:

„В съответствие с член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за

⁴ Официален вестник на Европейския съюз, 30.06.2000 г., L 160/37: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:32000R1348>.

⁵ Формулировка на новия Регламент за връчване на документи; относно предисторията, вж. Договора от Амстердам, страница 101 (https://europa.eu/european-union/law/treaties_en); поради протокола относно позицията на Дания, Дания не е обвързана от Регламентите, приети в сферата на съдебното сътрудничество по граждански дела. Поради това Дания не е автоматично обвързана от Регламента за връчване на документи № 1348/2000, заменен от Регламент № 1393/2007. Относно позицията на Дания след Договора от Лисабон, вж. Протокол № 22 към Договора за функционирането на Европейския съюз: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FPRO%2F22>.

⁶ Официален вестник на Европейския съюз, 17.11.2005 г., L 300/55: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2005.300.01.0053.01.ENG&toc=OJ:L:2005:300:TOC#L_2005300EN.01005501. Това споразумение се отнася до първия Регламент за връчване на документи № 1348/2000.

⁷ Официален вестник на Европейския съюз, 10.12.2008 г., L 331/21: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2008.331.01.0021.01.ENG&toc=OJ:L:2008:331:TOC.

Това уведомление се отнася до новия Регламент за връчване на документи № 1393/2007.

Връчване на документи

създаване на Европейската общност, Обединеното кралство и Ирландия участват в приемането и прилагането на настоящия регламент”.

За останалите държави членки няма специален режим. Всички те са обвързани от регламентите, приети от европейския законодател в областта на съдебното сътрудничество по граждански дела. Следователно по-нататък терминът „държава членка“ не изключва Дания, а – за разлика от формулировката на Член 1, параграф 3 от Регламента за връчване на документи – означава всички държави членки на Европейския съюз. Терминът „Регламент за връчване на документи“ означава новия Регламент за връчване на документи № 1393/2007.

II. Казус I

Въпрос 1: Този въпрос се отнася до същността на Регламента за връчване на документи: Регламентът за връчване на документи инструмент с особен характер ли е, или е допълнителен инструмент, който съдилищата могат да прилагат, за да направят производството по-ефективно? Ако Регламентът има допълващ характер, националните съдилища биха могли да изберат дали връчването на документи в чужбина да се извършва в съответствие с Регламента за връчване на документи, или въз основа на техните национални гражданскопроцесуални правила. Член 1 от Регламента за връчване на документи, който определя приложно му поле, гласи, че:

„[Регламентът] се прилага за граждански или търговски дела, когато, за да бъде връчен един съдебен или извънсъдебен документ, той трябва да бъде изпратен от една държава членка в друга“.

Формулировката на тази разпоредба не е много ясна, тъй като не разглежда въпроса кога един документ трябва да бъде предаден от една държава членка в друга. Поради това формулировката на Член 1 би могла да подлежи на тълкуване, базирано на националните процесуални закони на държавите членки, за да се определи дали даден документ трябва да бъде предаден на друга държава членка, или връчването може да бъде извършено в рамките на държавата на сезирания съд, например чрез прилагане на документа към делото.

Анализът на целите на Регламента за връчване на документи може да даде по-добри насоки. Регламентът за връчване на документи е приет с двойната цел да се направят процедурите по-ефективни и да се гарантира минимален стандарт на защита на адресатите. Това става напълно ясно поради съществуването на Член 19 от Регламента за връчване на документи, съдържащ минимални условия за постановяване на

Връчване на документи

неприсъствени решения. Защитата на ответниците, предвидена в този член, би била подкопана, ако държавите членки могат да вземат решение съгласно своите национални гражданскопроцесуални правила при какви обстоятелства се прилага Регламентът. Поради това изглежда съвсем убедително, за разлика от Регламента за събиране на доказателства, Регламентът за връчване на документи да се квалифицира като инструмент с особен характер, който националните органи трябва да прилагат, ако адресатът на документа живее в чужбина. Съдът на Европейския съюз вече е имал повод да изясни нещата по следния начин:

CJEU Дело C-325/11, *Алдър*, EU:C:2012:824

„Следователно от систематично тълкуване на въпросния Регламент следва, че този Регламент предвижда само две обстоятелства, при които връчването на съдебен документ между държавите членки попада извън неговия обхват, а именно (i) когато постоянното или обичайното пребиваване на адресата е неизвестно и (ii) когато това лице е посочило упълномощен представител в държавата членка, в която се извършва съдебното производство. В други ситуации, както Генералният адвокат отбеляза в точка 49 от своето становище, когато лицето, на което следва да бъде връчен съдебния документ, пребивава в чужбина, връчването на този документ задължително попада в обхвата на Регламент № 1393/2007 и следователно трябва да се осъществи чрез средствата, предвидени в Регламента за тази цел, както е предвидено в Член 1, параграф 1 от него.”

От това решение следва, че в конкретния случай съдът няма право да извърши връчване чрез прилагане на документа по делото, а трябва да избере един от методите, предвидени в Регламента за връчване на документи.

Информация относно предложението на Комисията за реформа на Регламента за връчване на документи

Комисията предлага да включи следния Член 7а:

„Задължение за определяне на представител за целите на връчване на документи в държавата членка на сезирания съд

1. Когато документ за образуване на производство е надлежно връчен на ответника, законодателството на държавата членка на сезирания съд може да наложи задължение на страните, които имат местоживеене в друга държава членка, да определят представител с цел връчване на документи в държавата членка на сезирания съд.

Връчване на документи

2. Когато дадена страна не изпълни задължението си да определи представител в съответствие с параграф 1 и не е изразила съгласието си да използва електронен потребителски профил за връчване на документи в съответствие с Член 15а, буква б), всеки метод за връчване на документи, разрешен съгласно законодателството на държавата членка на сезирания съд, може да се използва за връчване на документи по време на производството, при условие, че съответната страна е надлежно уведомена за това.”

Ако това предложение бъде прието, новата разпоредба ще промени отговора на въпрос 1 от Казус I.

Въпрос 2: Регламентът за връчване на документи предвижда различни методи за връчване на документи. В Раздел 1 Регламентът установява правила за искане за връчване, адресирано до компетентния орган на държавата членка, в която документът трябва да бъде връчен. Това е традиционният начин за съдебна помощ между държавите членки. При този сценарий приемащият орган трябва да извърши връчването в съответствие със собственото си национално законодателство (виж Член 7 Регламента за връчване на документи).

В раздел 2 Регламентът за връчване на документи предвижда алтернативни методи, преди всичко връчване чрез пощенски услуги съгласно Член 14. При този сценарий съдът на държава членка 1 може да възложи връчване чрез пощенски услуги в друга държава членка, посредством препоръчано писмо с обратна разписка или друга равностойна услуга.

Самият Регламент не установява йерархия между различните методи на връчване на документи. Националните органи трябва да решат кой начин да изберат, като вземат предвид индивидуалните обстоятелства по случая и в съответствие с националния процесуален закон. Ако бързината и сигурността трябва да бъдат комбинирани в максимална степен, възможно е също така и комбиниране на пряко връчване чрез пощенски услуги съгласно Член 14 от Регламента за връчване на документи с искане за връчване съгласно раздел 1 от Регламента за връчване на документи.

СЈЕУ Дело С-325/11, *Алдър*, ЕУ:С:2012:824

“Самият Регламент № 1393/2007 предвижда в Раздел 2 други възможни способи за предаване, но без да въвежда някаква йерархия между тях (Дело С-473/04 *Плумекс* [2006] ECR I-1417, параграфи 19 до 22), като предаване по консулски или дипломатически път, както и връчване от служители на дипломатически или консулски представителства, връчване чрез пощенски услуги или дори пряко

Връчване на документи

връчване от служебни лица, длъжностни лица или други компетентни лица от държавата членка адресат.”

Упражнения:

(1) Намерете компетентния получаващ орган по дело, по което трябва да бъде извършено връчване на документ на лице, намиращо се в Германия, гр. Свистал, пощенски код 53913

=> Консултирайте се с Европейския портал за електронно правосъдие

https://beta.e-justice.europa.eu/373/EN/serving_documents

Отговор:

Районен съд Рейнбах, ул. Швейгелщрасе №30; 53359 гр. Рейнбах

Телефон: +49 2226 801-0; Факс: +49 2226 801-422;

Email: poststelle@ag-rheinbach.nrw.de

(2) Намерете правилния формуляр, който да бъде използван за отправяне на молба за връчване на документ и попълнете информацията за получаващия орган; кой език следва да бъде използван?

=> Прочетете Член 4 от Регламента за връчване на документи

=> Консултирайте се с Европейския портал за електронно правосъдие

https://beta.e-justice.europa.eu/373/EN/serving_documents

Отговор:

Формуляр по Приложение I; точка 2; Германия приема молби на немски и английски език.

Забележка за обучаващия: Може да е интересно да анализирате тази точка също и за ситуация, при която документ трябва да бъде изпратен на държавата, в която се провежда семинара.

(3) Как трябва да се изпрати формуляр до съда, към който се отправя молбата?

=> Прочетете Член 2, параграф 4 от Регламента за връчване на документи

=> Проверете информацията за Германия на

https://beta.e-justice.europa.eu/373/EN/serving_documents

Отговор: Германия приема молби чрез куриерска служба и по факс. За допълнителна неофициална кореспонденция се приема също и такава по електронна поща и телефон.

Забележка за обучаващия: Може да е интересно да анализирате тази точка също и за ситуация, при която документ трябва да бъде изпратен на държавата, в която се провежда семинара.

(4) Какво следва да предприеме приемащият орган?

=> Прочетете Член 6 и Член 7 от Регламента за връчване на документи и се

консултирайте с

https://beta.e-justice.europa.eu/373/EN/serving_documents

Връчване на документи

Отговор: Приеманият орган трябва да изпрати приемателна разписка, като използва съответния текст от формуляра в Анекс I в 7-дневен срок и при необходимост да поиска допълнителна информация. Ако не е необходима допълнителна информация, приеманият орган трябва да извърши връчването на документа в 1-месечен срок в съответствие с процесуалноправните правила на националното законодателство, т.е. законодателството на приемащата държава.

III. Казус II

Въпрос 1: Член 8 от Регламента за връчване на документи предоставя на адресата правото да откаже приемането на писмото, ако документите са написани на език, който не е нито официалният език на приемащата държава, нито език, който адресатът разбира, и ако документите не са придружени от превод на един от тези езици. Адресатът трябва да бъде информиран за това право. Националният орган, който отговаря за информацията, е длъжен да използва формуляра от приложение II към Регламента за връчване на документи.

Този механизъм се прилага и за прякото връчване на документи чрез пощенски услуги, виж Член 8, параграф 4 от Регламента за връчване на документи.

Въпрос 2: Регламентът за връчване на документи не разглежда директно ситуацията, в която адресатът не е информиран за правото си да откаже приемането на документите. Член 8, параграф 3 от Регламента за връчване на документи обаче определя последиците в случай, че документите не са придружени от превод по смисъла на Член 8, параграф 1. Член 8, параграф 3 изяснява, че липсата на превод не прави връчването ненадлежно, а само представлява порок на процедурата, който може да бъде отстранен чрез изпращане на превод. Съответно липсата на информация за правото на отказ от приемане може да бъде отстранена чрез изпращане на тази информация до адресата. Използва се формулярът от приложение II. Този формуляр трябва да бъде връчен на адресата чрез един от методите, предвидени в Регламента за връчване на документи. Съдът на Европейския съюз доразвива тази позиция в две свои решения.

СЈЕУ дело *Алфа Банк Кипър*, C-519/13, EU:C:2015:603

„[...] Относно последиците от отказа на адресата на документ да го приеме на основание, че този документ не е придружен от превод на език, който той разбира или на официалния език на приемащата държава членка, Съдът по отношение на Регламент № 1348/2000, предхождащ Регламент № 1393/2007, вече се е произнесъл, че е необходимо не процедурата да се обявява за ненадлежна, а да се позволи на

Връчване на документи

подателя да поправи липсата на необходимия документ чрез изпращане на искания превод (виж в този смисъл решение по делото *Лефлър*, C-443/03, EU:C:2005:665, параграфи 38 и 53).

Този принцип сега е уреден в Член 8, параграф 3 от Регламент № 1393/2007. Подобно решение трябва да бъде постигнато, когато получаващата агенция не е предала на адресата на документа стандартния формуляр, посочен в приложение II към този Регламент.

Липсата на този стандартен формуляр и отказът да се приеме документ при липса на подходящ превод са тясно свързани, доколкото и в двете ситуации упражняването от страна на адресата на такъв документ на правото му да откаже да приеме въпросния документ може да бъде възпрепятствано.

Следователно изглежда целесъобразно да се заключи, че за тези две ситуации трябва да се прилагат еднакви правни последици.”

CJEU дело *Хендерсън*, C-354/15, EU:C:2017:157

„Въпреки че делата, довели до решението от 16 септември 2015 г., *Алфа Банк Кипър* (C-519/13, ЕС:С:2015:603) и определението от 28 април 2016 г., *Алфа Реалитат* (C-384/14, ЕС:С:2016:316), се отнасят до процедура за връчване на документ съгласно Глава II, Раздел 1 от Регламент № 1393/2007, свързана с предаването на документи между предаващите и приемащите органи, определени от държавите членки, остава фактът, че както става ясно от формулировката на Член 8, параграф 4 от същия Регламент, тези правила се прилагат и за начините за връчване на съдебни документи, посочени в Раздел 2 от същата глава.”

Въпросът дали връчването е ненадлежно или само с порок има значение за датата на връчването (виж Член 8, параграф 3 от Регламента за връчване на документи и отговора на въпрос 5).

Въпрос 3: Съдът, пред който се води производството, трябва да анализира дали този отказ е основателен или не. Стандартът, който трябва да бъде приложен, е определен в Член 8 от Регламента за връчване на документи: отказът не е основателен, ако адресатът разбира езика на връчените документи. За да оцени езиковите познания на адресата, съдът трябва да вземе предвид всички обстоятелства по съответния случай. Съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз тежестта на доказване по отношение на езиковите умения на адресата е върху жалбоподателя. Допустими са косвени доказателствени средства.

Връчване на документи

СЈЕУ дело *Инженийрбюро Вайс*, С-14/07, ЕУ:С:2008:264

„За да установи дали адресатът на връчен документ разбира езика на държавата членка на предаване, на която е написан документа, съдът трябва да разгледа всички относими доказателства, представени от жалбоподателя.”

В настоящия случай адресатът е живял 10 години – от 8 до 18-годишна възраст – в държава членка 1, където официалният език е езикът на документите. Може да се предположи, че детето обикновено учи официалния език на държавата, в която ходи на училище в продължение на 10 години. Това предположение се подкрепя от факта, че преговорите за сключване на договора са проведени на езика на държава членка 1. При тези обстоятелства съдът може да бъде убеден в достатъчна степен, че адресатът разбира езика на документите. Поради това отказът да се приемат документите не е основателен. Последниците от тази ситуация не се уреждат от Регламента за връчване на документи, а от националното процесуално право на държавата на сезирания съд. *Забележка за обучаващите:* Участниците могат да обсъдят последниците съгласно националното законодателство на държавата членка, в която се провежда семинарът.

Въпрос 4: Ако съдът не е убеден, че адресатът разбира езика на иска, съдът трябва да връчи на ответника превод. Член 8, параграф 3 от Регламента за връчване на документи изяснява, че връчването не е ненадлежно, в случай на отказ на адресата да приеме документите – дори ако този отказ е основателен. Следователно връчването на документите трябва да бъде завършено чрез превод на език, който адресатът разбира или на официалния език на приемащата държава. Ако искът е съставен от един основен документ и пакет от документи в приложение, въпросът е дали всеки един документ трябва да бъде преведен, или преводът на основния документ е достатъчен.

СЈЕУ дело *Инженийрбюро Вайс*, С-14/07, ЕУ:С:2008:264

„С оглед на всички горепосочени съображения, терминът „документ, който трябва да бъде връчен” в Член 8, параграф 1 от Регламент № 1348/2000, когато такъв документ е документ за образуване на производство, трябва да се тълкува като означаващ документ или документи, които трябва да бъдат връчени своевременно на ответника, за да му позволят да упражнява правата си в съдебно производство в държавата на предаване. Този документ трябва да позволява да се идентифицира с известна степен на сигурност най-малко предмета на иска и основанието на иска, както и призовката да се яви пред съда или, в зависимост от естеството на висящото производство, да знае, че е възможно да обжалва. Документите, които имат чисто доказателствена функция и не са необходими за целите на разбиране на предмета на иска и

Връчване на документи

основанието на иска, не са неразделна част от документа за образуване на производство по смисъла на Регламент № 1348/2000.”

Поради това съдът трябва да реши въз основа на индивидуалните обстоятелства по делото дали превод на основния документ е достатъчен, за да бъдат защитени правата на адресата, или всички или поне част от документите от приложението трябва също да бъдат преведени.

Въпрос 5: Член 8, параграф 3 от Регламента за връчване на документи изяснява, че липсата на превод не прави връчването ненадлежно, а само представлява порок на процедурата, който може да бъде отстранен. В резултат на това, ако порокът в процедурата по връчване бъде отстранен, датата на връчване на първоначалния документ без превод е датата, която се взема предвид за изчисляване на законовия срок съгласно законодателството на държавата на сезирания съд.

IV. Казус III

Член 14 от Регламента за връчване на документи не посочва изрично дали връчването на документи чрез пощенски услуги трябва да се извърши чрез предаване на документите лично на адресата, или е достатъчно да се предадат документите на някого, който се намира на адреса на адресата. Член 19, параграф 1 от Регламента за връчване на документи относно постановяване на неприсъствени решения предвижда, че съдилищата нямат право да постановят неприсъствено решение, без да проверят дали в случай на връчване чрез пощенски услуги „документът действително е предаден на ответника или е доставен до неговото пребиваване [...]”. Това показва, че Регламентът за връчване на документи не изисква предаването на документите лично на адресата. Явно е от значение връчването да се извърши в мястото на пребиваване на адресата.

СЈЕУ дело *Хендерсън*, С-354/15, ЕУ:С:2017:157

„[...] От Член 19, параграф 1, буква б) от посочения Регламент може да се направи извода, че подлежащият на връчване документ може да бъде връчен не само лично на адресата, но и в негово отсъствие на лице, присъстващо на неговото място на пребиваване. На практика доставката на ръка на ответника не винаги е възможна. Следователно Регламент № 1393/2007 не изключва възможността при определени обстоятелства трета страна да получи въпросния документ.

[...]“

При тези обстоятелства, ако трета страна може валидно да приеме съдебен документ от името и за сметка на адресата, тази възможност трябва да е налице все пак за ясно определени ситуации, за да се гарантира колкото е възможно по-пълно спазване на

Връчване на документи

правото на защита на този адресат. Следователно понятието „пребиваване“ по смисъла на Регламент № 1393/2007 трябва да се разбира като отнасящо се до мястото, където адресатът на документа обичайно пребивава.

Освен това, както е предвидено в Член 14, параграф 1, буква а) от Регламент № 805/2004, по отношение на връчването на документи, с които се образува производство относно безспорни вземания, възможността трета страна да приеме съдебен документ вместо неговия адресат може да се прилага само за пълнолетни лица, които са на личния адрес на адресата, независимо дали са членове на неговото семейство, живеещи на същия адрес като него, или лица, наети на работа от него на този адрес.

От това решение следва, че в настоящия случай връчването може да бъде извършено чрез предаване на писмото на брата на адресата, пребиваващ в дома на адресата. Проблемът остава, че съдът не е получил приемателна разписка, подписана от брата. Поради това въпросът е дали е достатъчна обратната разписка от пощенската служба, че писмото е предадено на брата на адресата в мястото на пребиваване на адресата. Тъй като Член 14 от Регламента за връчване на документи пояснява, че приемателната разписка може да бъде заменена с друга равностойна услуга, отговорът е: да. Важно е обаче пощенската услуга да е регистрирала поне цялата информация, която би била открита в приемателната разписка, т.е. също и подписа на лицето, което е получило писмото.

СJEU дело *Хендерсън*, C-354/15, EU:C:2017:157

„Както обаче става ясно от формулировката на Член 14 от Регламент № 1393/2007, пощенските услуги не е задължително да се извършват с препоръчано писмо с обратна разписка. Тази разпоредба предвижда, че такова връчване може да бъде извършено и чрез „друга равностойна услуга“ на препоръчано писмо с обратна разписка.

За да се определи значението и обхвата на термина „друга равностойна услуга“ по смисъла на Член 14, трябва да се отбележи, че от целта на тази разпоредба, описана в параграфи 75 до 77 по-горе, следва, че „равностойно“ предаване може да бъде всяко средство за връчване на съдебен документ и доказателство за това, което предоставя гаранции, сравними с тези на предаване с препоръчано писмо с обратна разписка.”

V. Казус IV

В конкретния случай Член 15 от Регламента за връчване на документи позволява на жалбоподателя да се свърже с компетентния съдебен изпълнител в държава членка 2, за да извърши връчването на документа за образуване на производството. Трябва обаче да се отбележи, че Член 15 от Регламента за връчване на документи не

Връчване на документи

предвижда такава възможност за всички държави членки. Прилагането на Член 15 зависи от националното законодателство на държавата членка, в която трябва да се извърши връчването. Член 15 може да се приложи, само ако това законодателство предвижда пряко връчване чрез съдебни служители или други компетентни лица.

Упражнение:

Намерете компетентния орган, ако ответникът има местожителство във Франция, гр. Тур - 37042.

=> Консултирайте се с https://beta.e-justice.europa.eu/373/EN/serving_documents

Оттам ще бъдете пренасочени към <http://cnhj.huissier-justice.fr/Annuaire.aspx> където ще откриете списък на съдебни изпълнители, ако посочите пощенски код 37042.

D. Приложение

Връчване на документи – Серия от казуси⁸

I. Начален сценарий

Немски съд трябва да връчи документ на три лица: А – който живее в Ирландия, Б – който е със седалище в Дания и В – който живее в Полша.

Въпрос: Съществува ли транснационален инструмент, който може да е полезен?

II. Казус I

Съд на държава членка 1 трябва да връчи документ на ответника, който живее в държава членка 2. В началото на производството документът за започване на производството е надлежно връчен на ответника и съдът е изискал от ответника да посочи адрес на свой представител в държава членка 1, който има право да получава съдебни книжа за ответника. Ответникът обаче не го е направил. Вследствие на това съдът би искал да приложи процесуалноправна норма от националното си законодателство, която позволява на съда да не извърши реално връчване на документи, ако ответникът, живеещ в чужбина, не е посочил адрес на представител в държавата на сезирания съд. Съгласно това правило се счита, че съдът е извършил връчване чрез прилагане на документа към делото.

Въпрос 1: Съдът може ли да приложи тази процесуалноправна норма от националното си законодателство и да осъществи връчването, като приложи документа към делото?

Въпрос 2: Как би могъл да постъпи Съдът съгласно Регламента за връчване на документи?

Упражнения:

(1) Намерете компетентния получаващ орган по дело, по което трябва да бъде извършено връчване на документ на лице, намиращо се в Германия, гр. Свистал, пощенски код 53913

(2) Намерете правилния формуляр, който да бъде използван за отправяне на молба за връчване на документ и попълнете информацията за получаващия орган; кой език следва да бъде използван?

⁸ Разработено от проф. д-р Стефан Хубер в рамките на проект „По-добро прилагане на европейските трансгранични процедури: правно и езиково обучение за магистрати в Европа“, Номер на Договора за безвъзмездна помощ: 806998.

Връчване на документи

- (3) Как трябва да се изпрати формулярът до съда, към който се отправя молбата?
- (4) Какво следва да предприеме приемащият орган?

III. Казус II

Г-н Кой е подал иск, с който се претендира договорна отговорност в съд на държава членка 1. Исковата молба следва да се връчи на ответника, който живее в държава членка 2. В държава членка 1 връчването на документи се осъществява от съда. Ищецът моли съда исквата молба, изготвена на езика на държава-членка 1 без превод, да бъде изпратена на ответника чрез пощенска услуга, за да се ускори производството и да се спестят пари. Ищецът обяснява, че ответникът разбира езика на държава членка 1.

Въпрос 1: Как се защитават интересите на ответника?

Въпрос 2: Как трябва да процедира съдът, ако ответникът не е уведомен за правото си да откаже получаването на документа?

Въпрос 3: Ответникът, който е на 30 години, отказва да получи документа. Какви са юридическите последици, ако преговорите по целия договор са проведени на езика на държава членка 1 и ако ответникът е живял 10 години от живота си (от 8 до 18-годишна възраст) в тази държава членка?

Въпрос 4: Ответникът отказва да получи документа. Какви са юридическите последици, ако съдът счита, че няма доказателства, че ответникът разбира езика на държава членка 1? Исковата молба се състои от един основен документ и пакет от допълнителна договорна документация (приложения документи).

Въпрос 5: Ищецът е подал исквата молба само няколко дни преди изтичане на законовия срок. На 1 февруари ответникът получава исквата молба, но отказва да я приеме. На 3 март ответникът получава превод на исквата молба. Кога се счита, че е връчена исквата молба с оглед изчисляване на законовия срок?

IV. Казус III

Съд в държава членка 1 трябва да връчи документ на ответника, който живее в държава членка 2. Съдът решава да използва пощенски услуги. Съдът не получава приемателна разписка за изпратените документи. Пощенската служба обаче

Връчване на документи

потвърждава, че писмото е връчено на г-н Защо на адреса на ответника. Г-н Защо е 34-годишният брат на ответника. Той прекарва почивката си в дома на ответника.

Въпроси: Връчването надлежно ли е извършено съгласно Регламента за връчване на документи? Допустимо ли е постановяване на неприсъствено съдебно решение съгласно Регламента за връчване на документи, ако ответникът изобщо не се яви в съда?

V. Казус IV

Съгласно законодателството на държава членка 1 ищците трябва да организират връчването на исковите си молби, като изискат извършване на връчването от съдебен изпълнител. Ответникът живее в държава членка 2, където се прилага същата процесуалноправна система.

Въпрос: Ищецът има ли право да се свърже директно със съдебен изпълнител в държава членка 2, за да организира връчването на исковата си молба?

Упражнение: Намерете компетентния орган, ако ответникът има местожителство във Франция, гр. Тур - 37042.